

Briefadvies

Implementatiedecreet REDIII, CRMA, NZIA

Voorontwerp van decreet tot wijziging van verschillende decreten van het beleidsdomein Omgeving, in het kader van de implementatie van Europese regelgeving over hernieuwbare energie, kritieke grondstoffen en nettonultechnologie

Datum van goedkeuring 10/06/2025

Volgnummer 2025 | 014

Coördinator + e-mailadres Jan Verheeke, jan.verheeke@minaraad.be

Co-auteur + e-mailadres Stefanie Corens, stefanie.corens@minaraad.be

Bezoekersadres

Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88
1000 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Dhr. Jo Brouns

Vlaams minister van Omgeving en
Landbouw
Seven – 7de verdieping
Koning Albert II laan 7
1210 Sint-Joost-ten-Node

Uw bericht van

26 mei 2025

Datum

10 juni 2025

Uw kenmerk

25-2398

Contact e-mail

Jan.verheeke@minaraad.be

Ons kenmerk

01/K2/2025/230

Contact telefoon

02/558.0136

Mijnheer de minister,

U verzocht om advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten van het beleidsdomein Omgeving, ter implementatie van Europese regelgeving over hernieuwbare energie, kritieke grondstoffen en netto-nul-technologie. U vroeg dit advies te verstrekken “*binnen de tien werkdagen*” – dus afwijkend van de normale 30 dagen – wat maakt dat de adviestermijn liep tot dinsdag 10 juni.

De wijzigingsbepalingen van dit voorontwerpdecreet betreffen in hoofdzaak de implementatie van de Europese Richtlijn (EU) 2023/2413, van 18 oktober 2023 (hierna ‘RED III’), tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001, ter “*bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen*” (hierna ‘*bijgestelde RED*’). Dit voorontwerpdecreet bevat ook bepalingen om congruentie te bekomen met wat ‘per direct’ opgelegd wordt vanwege verordening (EU) 2024/1252, van 11 april 2024, om “*een veilige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen te waarborgen*” (hierna ‘CRMA’) en verordening (EU) 2024/1735, van 13 juni 2024, voor “*een kader van maatregelen ter versterking van [...] de productie van netto-nul-technologie*” (hierna ‘NZIA’).

Nog niet zo lang geleden had de Minaraad gevraagd om duidelijkheid te verschaffen inzake de voorgenomen omzetting van deze Europese regelgeving – met name inzake het versnelde aanduiden van de gevraagde ‘versnellingszones’ en ‘valleien’ ([Advies 2025|007](#), §88). De Raad is er dan ook positief over dat die duidelijkheid nu in zekere mate wordt geschapen.

Bemerking bij het spoedeisend karakter van dit dossier

Op grond van het Bestuursdecreet (art. III.103., §2, tweede lid) dient een inkorting van een normale adviestermijn “*met redenen*” te worden “*omkleed*”. In voorliggende adviesvraagbrief werd er geen motivering geboden die hieraan beantwoordt. Wél zijn in de regeringsnota (p. 3 en p. 9) de nodige elementen terug te vinden die, op zichzelf beschouwd, voor een afdoende motivatie zorgen. Met name voor een deel van de omzettingssplichten in verband met Richtlijn (EU) 2023/2413 ligt er nu reeds een ingebrekestelling voor vanwege de Europese Commissie. Voor een ander gedeelte van die implementatieopdracht verstrijkt de omzettingstermijn omzeggens heden. Volgens de Minaraad is het op zich dan ook terecht dat de Vlaamse Regering inzet op een kortdurende omzettingsoperatie.

Binnen dit korte tijdsbestek was het voor de raadspartners echter omzeggens onmogelijk om dit complexe dossier grondig te bestuderen en om hierover tot een afweging te komen, laat staan tot een gedegen overleg met de andere raadspartners. Omdat de nu doorgevoerde versnelling lijkt voort te komen uit een eerder opgelopen vertraging, moet er in de toekomst alles aan gedaan worden om soortgelijke omzettingsachterstand te vermijden. De Minaraad adviseert dan ook om pro-actiever de voorbereiding van omzettingsverplichtingen uit Europese richtlijnen ter hand te nemen en/of om daadkrachtiger gebruik te maken van de resultaten van zulke voorbereidingen, indien deze reeds door administratie of wetenschappelijke instellingen mochten zijn aangevat.

Invulling van de plicht tot de opmaak van een potentieelkaart

Artikel 15ter, lid 1, bijgestelde RED, eist dat de lidstaten een “gecoördineerde inventarisatie” uit zouden voeren tegen 21 mei 2025 (!) “voor de inzet van hernieuwbare energie op hun grondgebied met als doel het binnenlandse potentieel te identificeren alsook de beschikbare gebieden [...] die noodzakelijk zijn [...] opdat de lidstaten [...] hun [...] bijdragen kunnen leveren aan het algemeen streefcijfer [...] voor hernieuwbare energie voor 2030”. Die inventarisatie moet “in verhouding staan tot de geraamde trajecten” voor hernieuwbare energie, zoals vastgesteld in de “nationale energie- en klimaatplannen”. Coördinatie houdt betrokkenheid in van “alle relevante nationale, regionale en lokale autoriteiten en entiteiten, waaronder netwerkeexploitanten”.

De regeringsnota verklaart dat deze inventarisatie – met focus op ‘wind’ en ‘zon’ – “bijna afgerond” is. Onder meer moet er nog verfijning gebeuren op basis van “potentieelstudies die werden opgemaakt door enkele regio’s, al dan niet onder leiding van de provincies”. Eén van de voorlopige conclusies blijkt er alvast in te bestaan dat het “minder evident” zou zijn om “de doelstelling” te behalen “die is opgenomen in het VEKP, om 2,64 GW windenergie op land te realiseren, en die in het regeerakkoord nog werd aangescherpt” (regeringsnota, p.4-5). De Minaraad vermoedt dat verwezen wordt naar de resultaten van [de Vlaamse VITO-studie van oktober 2024](#), in opdracht van het Departement Omgeving, en op basis van de Dynamische Energieatlas. Deze studie maakt evenwel ook duidelijk dat er tot 3,8 GW windturbines kunnen geplaatst worden zonder of met slechts ‘zachte’ randvoorwaarden. Het aantal potentiële locaties neemt sterk toe wanneer bv. solitaire zonevreemde woonkorrels niet als uitsluitende factor worden meegenomen.

Reeds in 2021 heeft de Minaraad gevraagd om het resterend technisch energetisch potentieel aan hernieuwbare energiebronnen en de bijhorende transport- en flexibiliteitsinfrastructuur – op lokaal en/of intercommunaal en/of referentieregionaal en/of provinciaal organisatieniveau – beter in kaart te brengen ([advies 2021|006](#), §4 en §54). Uit de bewoordingen van de bijgestelde RED leidt de Minaraad af dat het bij de vereiste inventarisatie niet alleen gaat om een loutere potentieelinschatting: het gaat om de gebieden *die nodig zijn* om de doelen te behalen waartoe men zich heeft geëngageerd. Uit de bewoordingen van de regeringsnota maakt de Raad ook op dat er allicht nog een weg te gaan is inzake het gecoördineerde karakter van de inventarisatie (i.e. coördinatie met alle relevante entiteiten – zie hiervoor). De Raad adviseert dan ook om deze inventarisatie- en inschattingsoefening snel af te ronden, en, na een overlegronde met de lokale besturen en inspraak van de betrokkenen, de resultaten hiervan definitief vast te leggen.

Invulling van de plicht tot het aanduiden van versnellingszones

Artikel 15quater, lid 1, van de bijgestelde RED, bepaalt dat de lidstaten er “*uiterlijk op 21 februari 2026*” voor “*zorgen [...] dat de bevoegde autoriteiten een of meer plannen vaststellen waarin, als subset van de in artikel 15 ter, lid 1, bedoelde gebieden, voor een of meer soorten hernieuwbare-energiebronnen gebieden voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie worden aangewezen.*”. Elk afzonderlijk moeten deze versnellingszones “*voldoende homogeen*” zijn. De lidstaten moeten weliswaar “*beslissen over de omvang van die gebieden, maar hun doel is te zorgen voor een aanzienlijke gecombineerde omvang van die gebieden die [gezamenlijk aldus] bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van deze richtlijn*”.

Wat dit betreft ontplooit de regeringsnota volgende redenering: (1) DG Energy zou in een overleg verklaard hebben dat elke lidstaat tegen de gestelde datum “*minstens één RAA [moet] aanwijzen, maar dit hoeft niet in elke regio, het volstaat dat één RAA wordt afgebakend in ofwel het Waals Gewest, Vlaams Gewest of Brussels Hoofdstedelijk Gewest [...]*”; (2) het Vlaamse Gewest zou er dus als deelstaat niet toe verplicht zijn om op korte termijn zélf een versnellingszone aan te duiden, (3) maar is er wél toe verplicht om regelgeving te introduceren die het in de toekomst mogelijk maakt om die zones af te bakenen; (4) omdat artikel 15quater van de bijgestelde RED enkele procedurele randvoorwaarden naar voor schuift voor dit planproces, en (5) omdat de ruimtelijke uitvoeringsplanning (hierna: ‘r.u.p.’) hieraan grotendeels beantwoordt, (6) beschouwt de Vlaamse Regering de r.u.p., mits lichte bijstelling ervan, als het geschikt voor de aanduiding van versnellingszones; (7) [impliciete conclusie] voor de implementatie van artikel 15quater volstaat op dit moment een beperkte bijstelling van de VCRO, met name inzake de r.u.p. Op het niveau van dit voorontwerpdecreet leidt artikel 15quater van de bijgestelde RED aldus tot wijzigingsartikel 8: een aanvulling van artikel 2.2.5. van de VCRO met een ingreep in de procedure van r.u.p.

Op zichzelf genomen kan de Minaraad zich verenigen met de piste om de r.u.p. geschikt te maken opdat hiermee de gevraagde versnellingszones zouden kunnen worden aangeduid. Gelet op de procedurele doorlooptijd van ruimtelijke uitvoeringsplanning, is het voor de Raad evenwel zeer onwaarschijnlijk dat men met de gewone r.u.p. enigszins zou kunnen beantwoorden aan de gestelde datum “*uiterlijk op 21 februari 2026*”.

De Minaraad wil dan ook, als te onderzoeken oplossingsrichting voor de aanduiding van versnellingsgebieden, verwijzen naar de op grond van artikel 5.6.8 VCRO ingestelde procedure voor het aanduiden van “*gebieden als watergevoelig openruimtegebied [WORG] met het oog op de bescherming van de belangen van het watersysteem*”, mits ook de leerlessen meegenomen worden die men in verband met de aanduiding van deze WORG’s mocht constateren. Het basisschema is dat er voor de aanduiding van een ‘WORG’ wordt gewerkt met een loutere overdruk, zonder te raken aan de onderliggende bestemmingen. Mogelijk kan er ook tijd worden gewonnen worden door in het nu lopende MER voor bestemmingsneutraliteit een planmatige aanpak voor windturbines te onderzoeken. Zo hoeft nadien geen apart plan-MER te worden opgemaakt voor de in te stellen versnellingszones

In een ruimer perspectief meent de Minaraad dat de premisse riskant is dat het Vlaamse Gewest er als deelstaat niet toe verplicht zou zijn om op korte termijn versnellingszones aan te duiden:

- Ook het Waalse en Brusselse Gewest, waarop men lijkt te rekenen, gaan de geëigende planningsprocedures willen inzetten: wat gaat lidstaat België dan doen als ook die gewesten niet tijdig zouden opleveren?
- Het is onwaarschijnlijk dat de drie gewesten, vanwege hun bevoegdheid, dan zouden toelaten dat het federale België ‘on shore’ zou doorpakken met een ‘sui generis’ afbakening;
- In weerwil van wat DG Energy zou verklaard hebben, lijkt er in de bijgestelde RED ten andere geen sprake te zijn van de aanduiding van één gebied: men spreekt er van ‘gebieden’ – dus meervoud.

Het laat zich aldus aanzien dat het Vlaamse Gewest niet gevrijwaard is van juridische risico's bij het uitvoeren van de in de regeringsnota geformuleerde strategie.

De Minaraad brengt deze kwestie in verband met een onenigheid die hij vroeger al had vastgesteld tussen de raadspartners ([advies 2021|006](#), §28, aanvang).

- Een deel van de raadspartners zag de opmaak van één of meerdere RUP's als noodzakelijke voorwaarde bij de situatie waarin een actuele bestemming de inplanting zou verhinderen van diverse vormen van hernieuwbare energie.
- Een ander deel van de raadspartners stelde dat de inplanting van hernieuwbare energie niet noodzakelijk planmatig moet worden aangepakt, vanwege het gegeven dat het trage planproces het realiseren van de klimaat- en energiedoelstellingen zal hypothekeren.

Het verschil is dat het nu niet gaat over eventuele neutralisering van strijdige bestemmingen, maar om zones voor versnelde vergunningverlening. In elk geval was de Minaraad eendrachtig over het belang van een procesmatige aanpak, die vertrekt vanuit een ruimtelijke visie over hernieuwbare energie in de context van een BRV, en die, op basis van een afweging van diverse ruimtevragen, zou komen tot aanduiding van de meest optimale inplantingsplaatsen, rekening houdende met betekenisvolle milieuaspecten ([advies 2021|006](#), §28, einde). Laat dit nu net de benadering zijn van artikel 15quater van de bijgestelde RED.

Op die basis pleit de Minaraad ervoor om ...

- ... snel een ruimtelijke visie uit te brengen in het kader van BRV, vermits de lidstaat er ook toe gehouden is om *globaal* voldoende zones aan te duiden (zie citaten bij aanvang van dit tekstdeel; zie ook [advies 2021|006](#), §44; zie ook [advies 2023|023](#), §§8-11); ...
- ... om alleszins, in uitvoering artikel 15quater, lid 2, van de bijgestelde RED, te voorzien in degelijke milieu-effect-rapportage en goed verzorgde inspraak in dat verband, vermits er op projectniveau een vrijstelling van m.e.r. kan volgen, en ...
- ... om te onderzoeken of, analoog met de in artikel procedure tot aanduiding van WORG's en mits medeneming van de leerlessen in dit verband, op korte termijn gebruik kan worden gemaakt van “een overdruk als mogelijkheid” (regeringsnota, p. 5), i.e. over te gaan tot aanduiding van die versnellingsgebieden zonder dat daarom noodzakelijkerwijze gesleuteld hoeft te worden aan onderliggende bestemmingen.

Invulling van de plicht tot betrokkenheid van het publiek

De Minaraad stelt vast dat artikel 15quinquies, lid 2, van het bijgestelde RED, bepaalt dat de lidstaten het publiek draagvlak voor hernieuwbare-energie-projecten dienen te bevorderen, door directe en indirecte deelname van lokale gemeenschappen aan die projecten te faciliteren. Deze bepaling is als zodanig niet het voorwerp van voorliggende omzettingsoperatie.

Aansluitend herinnert de Raad aan zijn aanbevelingen inzake de facilitering van de opmaak van lokale of regionale(/provinciale) energiestrategieën, om snel tot draagvlak te komen voor concrete projecten (zie [advies 2021|006](#), met §25, “*Creëer duidelijkheid over lokale/regionale energiestrategieën*”, §33, “*Geef ook aan burgers een plaats in dit overleg*”, §34, “*Regiovorming als een manier om allianties te bevorderen en te regisseren*” en §39, “*Dialogueer over de doorvertaling van Vlaamse ambities op het provinciale en/of referentie-regionale en/of intercommunale en/of het gemeentelijke organisatieniveau*”).

In januari 2022 publiceerde het Departement Omgeving een handboek in verband met ‘RRES’ (BUUR PoS, VITO, CEDELFT (2021). *Regionale Ruimtelijke Energiestrategie: een draaiboek. i.o.v. Departement Omgeving*). De Raad adviseert om na te gaan in hoeverre de Vlaamse regelgeving en administratieve processen nu reeds de lokale of regionale deelname aan hernieuwbare-energie-projecten faciliteren en, op basis van dat handboek, welke hierin de verbetermogelijkheden zijn.

Vragen bij enkele andere verplichtingen uit artikel 15 en volgende van de bijgestelde RED

De Minaraad wijst erop dat artikel 15, lid 3, van het bijgestelde RED oplegt dat de lidstaten zouden voorzien in “*bepalingen voor de integratie van hernieuwbare energie in de stedenbouw en de infrastructuurplanning*”. Ook legt artikel 15bis, lid 3, van het bijgestelde RED op dat er een integratie zou gebeuren van ‘hernieuwbare energie’ in de toepasselijke bouwvoorschriften. Het gaat hier wellicht om kwesties die op het niveau van uitvoeringsbesluiten moeten aangepakt worden. De Raad vernam graag welke analyse hier voorligt en welke maatregelen er zo nodig zullen worden genomen.

Naast plicht tot de aanduiding van versnellingszones, geeft artikel 15sexies, lid 1, van de bijgestelde RED aan de lidstaten de mogelijkheid om gebieden aan te duiden voor netwerk- en opslaginfrastuctuur die nodig is om hernieuwbare energie in het elektriciteitssysteem te integreren. Hierbij wordt opgelegd op diverse Europees ingestelde beschermingszones te ontzien, maar tegelijk wordt er ook een afwijkingmogelijkheid verschaft op dit laatste. In de memorie van toelichting, bij wijzigingsartikel 17, wordt aangestipt dat deze bepaling facultatief is, en zodoende ‘voorlopig’ niet wordt omgezet. Vermits de Vlaamse Regering ervan uitgaat dat investeringen in infrastructuur belangrijk zijn (zie bv. Vlaamse Regeerakkoord 2024-2029, p. 70 e.v.: “geïntegreerde investeringsagenda’s en gebiedsontwikkeling”), en vermits energie-infrastructuur een doorslaggevende factor is voor de energietransitie, vraagt de Minaraad wat de Vlaamse Regering in dit verband van plan is.

Wijzigingen in het stelsel van omgevingsvergunningen, op grond van artikel 16 e.v. van de bijgestelde RED

De artikelen 16 tot en met 16septies van het bijgestelde RED bevatten bepalingen inzake de vergunningverlening voor hernieuwbare-energie-projecten. In het voorliggende ontwerpdecreet leidt dit, met de wijzigingsbepalingen 16 tot en met 24, tot de introductie, in het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, van een nieuwe Afdeling 2 binnen het nieuwe hoofdstuk “10/1. *Specifieke bepalingen in het kader van Europese regelgeving*”.

Artikel 16, lid 3 en 4, van het bijgestelde RED legt de lidstaten op om te voorzien in een centraal contactpunt, dat onder meer een procedurehandboek beschikbaar moet stellen. Deze bepaling

wordt omgezet met wijzigingsartikel 18, leidende tot introductie van een artikel 114/3 in het Omgevingsvergunningendecreet. De bevoegde vergunningverlenende overheid wordt hierbij aangemerkt als het vereiste centraal contactpunt. Hoewel dit op zich een legitieme omzettingsbeslissing is, is het voor de Minaraad niet direct duidelijk hoe de combinatie van beide rollen in praktijk gaat uitdraaien: de functie van contactpunt veronderstelt immers een zekere nabijheid, terwijl de functie van vergunningverlening net een zekere distantie vereist.

Artikel 16bis, lid 2, van de bijgestelde RED introduceert een versnelde procedure voor *repowering*-initiatieven “*op één locatie*”. De argumentatie hiertoe wordt verstrekt in de bijstellingsrichtlijn REDIII, met name in overweging n° 38: *repowering* van een bestaande installatie op dezelfde plaats zal in het algemeen voordelen opleveren “*zoals de bestaande netaansluiting, een waarschijnlijk grotere mate van publieke acceptatie en kennis van de milieueffecten*”. Deze bepaling wordt correct omgezet met wijzigingsartikel 19, tot introductie in het Omgevingsdecreet van een artikel 114/4, §2. Ook de toelichting in de artikelsgewijze bespreking (MvT, p. 34) is correct. Maar in het algemene deel van de memorie van toelichting is er sprake van “*op exact dezelfde locatie*”. Om verwarring te vermijden pleit de Minaraad ervoor om op die plaats in de memorie het woord “exact” weg te laten.

Artikel 16septies van de bijgestelde RED geeft mee dat de lidstaten, in de context van vergunningsprocedures en ‘passende beoordelingen’, een vermoeden van ‘hoger belang’ moeten hechten aan “*de planning, bouw en exploitatie van installaties voor de productie van hernieuwbare energie, de aansluiting van dergelijke installaties op het net, het bijbehorende net zelf, en opslagactiva*” in de context van de Habitatrichtlijn, de Vogelrichtlijn of de Kaderrichtlijn Water. Deze bepaling wordt nu geïmplementeerd met wijzigingsartikel 24, leidende tot invoeging van artikel 114/9 in het Omgevingsvergunningendecreet. Een echo van de bepaling van de bijgestelde RED is te vinden in artikel 6 van de zgn. Natuurherstelwet (Verordening (EU) 2024/199, van 24 juni 2024, inzake natuurherstel enz.). In hun gezamenlijk advies hierover verklaarden SERV, SALV en Minaraad zowel de doelstelling van natuurherstel als deze van hernieuwbare energie te ondersteunen. Ze vroegen naar een billijk evenwicht tussen beide doelen op het niveau van de planning, en, op het niveau van de projecten, naar natuur-inclusief ontwerpen van installaties voor hernieuwbare energie ([advies 24-019](#), §44 en §46).

De omzettingsoperaties inzake de CRMA en de NZIA

De Minaraad gaat niet direct in op de op de CRMA en NZIA betrekking hebbende omzettingsoperaties van dit voorontwerpdecreet.

Wel wil de Raad wijzen op ...

- ... artikel 19 van de CRMA (met “*Uiterlijk op 24 mei 2025 stelt elke lidstaat een nationaal programma op voor algemene exploratie, gericht op kritieke grondstoffen en mineralen die als dragers voor kritieke grondstoffen fungeren. Die nationale programma’s worden ten minste om de vijf jaar geëvalueerd en indien nodig bijgewerkt.*”),
- ... artikel 26 van de CRMA (met “*Uiterlijk twee jaar vanaf de datum van inwerkingtreding van de in lid 7 bedoelde uitvoeringshandeling zorgt elke lidstaat voor [...] van nationale programma’s met maatregelen*” i.e. inzake circulair beheer van deze grondstoffen – zie voor de relevantie hiervan ook algemeen deel van de memorie van toelichting, n°31 en n°32) en op
- ... de in artikel 45 van de CRMA gevestigde jaarlijkse verslagplicht bij deze twee opdrachten.

De Raad vraagt wat hierbij de vooruitzichten zijn.

Ook wil de Minaraad wijzen op artikel 17 van de NZIA, die de mogelijkheid creëert over te gaan tot de besluitmatige creatie van “*valleien voor de versnelde uitrol van nettonultechnologie*”. Volgens de Raad kan het gaan om een type ruimtelijke ingrepen dat vergelijkbaar is met de hiervoor besproken aanduiding van versnellingszones. De Raad vraagt of men wat dit betreft dezelfde benadering zou hanteren, i.e. aanduiding via r.u.p., dan wel met ‘*sui generis*’ besluiten zou willen werken. In de memorie van toelichting (algemeen deel, n°47) wordt evenwel verklaard dat men vooralsnog geen gebruik wil maken van deze in NZIA voorziene mogelijkheid. De Minaraad beveelt aan om hier wél werk van te maken, en zodoende deze mogelijkheid te benutten om industriële verduurzamingsprojecten vlotter te laten vergunnen.

De kwestie van capaciteit

Afsluitend wenst de Minaraad terug te komen op wijzigingsartikel 18, strekkende tot omzetting van artikel 16, lid 7 van de bijgestelde RED, wat leidt tot invoering van artikel 114/3, §7, in het Omgevingsvergunningendecreet. De om te zetten bepaling in de richtlijn luidt: “*De lidstaten voorzien in toereikende middelen om ervoor te zorgen dat gekwalificeerd personeel, bijscholing en omscholing beschikbaar is voor hun bevoegde autoriteiten in overeenstemming met de geplande geïnstalleerde capaciteit voor de opwekking van hernieuwbare energie [...]. De lidstaten staan de regionale en lokale autoriteiten bij om de vergunningsprocedure te vergemakkelijken.*”.

De analoge tekst van het voorontwerpdecreet beantwoordt hieraan. De vraag is wat hieruit feitelijk moet volgen. In het advies van de Inspectie van Financiën lijkt er geen aandacht te worden besteed aan deze kwestie. De Minaraad heeft reeds van bij het begin van de instelling van de ‘omgevingsvergunning’ ([Advies 2013|031](#), §§ 27-30) gewezen op de problematiek van voldoende capaciteit voor een gedegen vergunningverlening, en vraagt dan ook om aan deze kwestie de nodige aandacht te besteden.

Slotbeschouwing

In zijn in 2021 vastgestelde advies “*gebiedsgerichte afstemming van hernieuwbare energie*” heeft de Minaraad gepleit voor een wederzijdse inpassing en versterking, van beleid gericht op de uitrol van hernieuwbare energie en van het ruimtelijk beleid ([advies 2021|006](#), §§ 9-23). De conclusie was: er zijn vele potentiële synergieën – ze moeten worden waargemaakt. Met voorliggende implementatie-oefening wordt er een belangrijke stap gezet. De Minaraad beveelt aan om de ingeslagen weg verder te gaan, zodat er daadwerkelijk een betere synergie kan ontstaan.

Met de meeste hoogachting,

Valérie Vandenabeele
Voorzitter ‘25